

УКРАЇНСЬКА ТРИБУНА

Ч. 58.

Варшава, четвер 14 липня 1921 року.

Ч. 58.

14 липня 1921 р.

Після франко-прусського конфлікту 1870-1871 рр. дуже популярною стала відома фраза Бісмарка, що Франція побідила німецький народний учитель. І дійсно, національна свідомість і патріотизм, виховані в школі, уявляють із себе величезну силу. Але до той сили треба ще чогось, треба матеріальних засобів, і в першу чергу фізичну міць.

Кілька днів тому весь Париж жив одною напруженою думкою. Він хвилювався, як хвилюються діти на іспиті, і весь висипав на вулицю, щоб як найкраще одержати відомості: хто з двох—француз Карпантьє чи американець Демпсі—стане переможцем. Наш парижський кореспондент докладно про це розказує в тім дописі, що друкується нижче, і дає відповідні з'ясування цього дивного, на перший погляд, явищу. Справа йде о культ тіла, що відіграло таку роль в останнім світовім конфлікті. Люде зрозуміли, що ми ще дуже далеко стоїмо від ідеалів загальної спокійності і що фізична боротьба ще довгий час буде вирішувати міжнародні питання. Найрешетливіше зараз доводять про це як раз ті, що винесли гасло: „Геть війну! хай живе спокій і братство народів!“

Майже одночасно з Парижем переживала аналогічні почуття, хоча й з трохи іншого приводу, Земля з трішки іншого приводу, соколив всієї Польщі, і на них також прийшла подивитися й привітати вся столиця. Цілком слушно освітлює справу, вітаючи сокольство, один з вищих представників військової влади. Він зазначив, що перемогти своїх ворогів Польща може лише силами всьог

го народу, і тому народ повинен бути готовим кожного моменту перетворитися в армію.

Чи ж треба доводити, що все це має для нас не менше значення, ніж для всякої іншої країни, і що на свої тільки сили повинні ми поклати надії в боротьбі з нечисленними нашими ворогами.

Отож виникає з цього ціла низка інших питань.

Чи зробили ми що для цього до сей пори? Армії ми не торкаємося—там справа провадиться ретельно й уміло. Але по-за армією—чи є отой культ тіла, чи організовано або прийнятні чи розроблено в певній системі фізичне виховання молоді, чи звернуто відповідну увагу на спорт і т. д.? А по-за школою—чи багато в нас зроблено в цім напрямку: є в нас своє сокольство, як в інших словянських країнах, є спортивні товариства, є певні курси фізичного виховання, є розроблені проекти, інструкції, статуту?

В нас є відповідні відомства—це так. Але щоб вони означили ми питаннями особливо цікавилися та над ними працювали—про це шось не чути.

І дуже сумно, що справа стоїть так: що й тут, як і в багатьох інших справах, ми пасемо задніх, а краще мовити—нічого не робимо. Варто було б хоч тепер зацікавитися питаннями, які саме життя імперативно ставить на чергу домі. Імперативна можливість досліду, вивчення їх тут, за кордоном, де стільки робиться за для їх розв'язання. Де-не-в наших таборів доводять, що чимало й зараз можна в цім напрямку зробити, а вони ж перебувають не в кращих умовах, ніж наші цивільні установи.

Велика Британія

Бритійська конференція прем'єрів Англії, Канади, Австралії, Індії, Південної Африки та Нової Зеландії остаточно виявила, що а наслідок останньої кривавої війни центр світової політики з Європи перейшов на береги Тихого океану, де загрожує вибухнути новий збройний конфлікт між З'єднаними Державами Америки та Японією. І перед британською імперією народів постає серйозне питання, як усунути цей можливий конфлікт, або яку позицію зайняти на випадок його вибуху—чи лишитися нейтральною стороною чи виступити спільно з одною з держав конкурентів проти другої.

До сьогодні Англія була союзницею Японії, і обидві держави мали великі користи з цього союзу. Англія японськими руками припинила в 1904—05 р. експанзію бушуй Росії на Далекому Сході, ослабила її мілітарно та економічно і навіть примусила вступити на шлях порозуміння: як з Японією перед війною і під час війни, так і з Великою Британією (англо-російське порозуміння що до Персії та Середньої Азії взагалі). Японія в свою чергу використала цей союз ще більше, ставши твердою ногою в Кореї, на Сахаліні та Маньчурії, а за останній час навіть в Монголії, Шаньдуні та на півострові Далекосхідної республіки. Сміливо вони мали великі користи в своїй політиці відносно Китаю, отримавши концесії на експлуатацію вугля, заліза та нафти, взявши в свої руки будівлю залізниць, портів і т. д. І тут Японія має навіть перевагу над своїм союзником що до їх економічних вишків в Китаї.

Таким чином Англія кооперує на Далекому Сході з Японією зовсім так, як во на бажала

спіаробітничати з Францією на терені Малої Азії, де її становище міжнародне і впливи захитані в деякій мірі більшовицькою політикою утворення союзу поміж Афганістаном, Персією та Туреччиною. Таку саме політику Великої Британії, намагається провадити і відносно Східної Європи, стараючись порозумітися для цього з Німеччиною, щоб спільними силами там налагодити народне господарство, а також установити таке політичне status quo, яке в будучині гарантувало для неї спокій і безпеку.

Але ця традиційна політика утруднюється як раз З'єднаними Державами Америки, народне господарство яких вже досить міцно зв'язане з народним господарством Європи та Азії. Америка не мириться з тим пануванням, яке все більше поширює Японія в Азії, вона значно заінтересована у відродженні народного господарства в Європі взагалі, а в її східній частині зокрема. І без участі Америки інші великі промислові держави не зможуть відновити та налагодити нормальний розвиток світового господарства.

Отже Велика Британія повинна в своїй світовій політиці дуже рахуватися зі З'єднаними Державами Америки, які домінують політично і економічно над всіма іншими країнами, як Північної, так і Південної Америки.

Тим більше, що Канада та Австралія цілком рішуче виступили проти продовження англо-японського союзу і висловлюються за порозуміння з Америкою. Інші частини Великої Британії, як Південна Америка та Індія, хоч і не висловились проти цього союзу, але вимагають, щоб він не зобов'язував Велику Британію бути на боці Японії, як би між остан-

ньою та З'єднаними Державами розпочалася війна.

Таким чином сучасна „світова держава“ знаходиться на роздоріжжі, бо проблема Тихого Океану при певній розв'язці загрожує будучині Великої Британії. Дійсно, перемога Японії або Америки при нейтралітеті Великої Британії приведе одну з цих держав до такої сили, особливо на морі, що перемаже будь-яку британську армаду. А спільна боротьба з Японією проти Америки може викликати сепаратизм деяких частин імперії, знову-ж спілка з Америкою безперечно приведе в будучині до переваги останньої над Великою Британією.

Бритійська конференція так і не розв'язала питання про англо-японський союз, ухваливши перестати його на розгляд парламенту імперії народів. А до того часу на три місяці англо-японський союз ухвалено все ж продовжити. Тим часом Англія, Америка та Японія, ці найбільші морські держави, продають збільшення своїх морських сил, що вели-

ЩОДЕННА
непартийна демократична газета.
Виходить у Варшаві
під провідним керівництвом
Олександра Саліковського,
при участі видатних українських
літературних сил.

Особистий прийом в редакційних справах від 11 до 12 год. ранку.

Дрібні рукописи не повертаються.

Ціна окремого примірника 15 марок.

ПЕРЕДПЛАТА:
В Польщі: На місяць 300 мар. пол.
Для солд, робітників, народних учителів, інтернціональних козаків і старшин та збігів з Великої України—150 мар. пол.
За кордоном: в Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 10 фр. фр. Голландії 10 лірів; Швейцарії 5 фр. шв.; Німеччині 25 марок; Чехословаччині 25 корон чеш.; Румунії 25 лей; Австрії 300 корон.
ЦІНА ОГолоШЕНЬ:
За рядок першого перед текстом 50 мар. пол.; після тексту 25 мар. пол.
Адреса редакції та контори:
Варшава, Новий Світ, 22 (Warszawa, Nowy Swiat, 22). Телефон редакції 229-00.

ПОЛІТИЧНІ ВІСТІ

НЕ БЕЗ ПІДСТАВИ.

ГДАНСЬК, 12.7. (Орієнт). „Данцігер Ціт“ повідомляє з Риму, що пропозиція Гардіно про конференцію у справі розброєння була скептично прийнята італійським урядом.

ЗМІНА У РУМУНСЬКИМ КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ.
БУКАРЕШТ, 13.7. (Руспрес). У політичних колах коментується зміна у складі кабінету. Авереску буде тільки головою ради міністрів, а Ангельську—міністром торгівлі і промисловості.

ОБ'ЄДНАННЯ НІМЕЦЬКИХ СОЦІАЛІСТІВ.

З'їзд саксонських соціал-демократів більшої частини прийняв резолюцію про відношення між соціалістами більшої і меншої частини, у якій говориться: спільна праця у правительстві обох саксонських соціалістичних партій є доказом того, що теоретичні і конкретні суперечки між соціал-демократами більшої і меншої частини не остільки поважні, щоб служити перешкодою для майбутнього можливого об'єднання соціалістичних партій.

З'їзд рішучо висловився за підтримку влади, утвореної обома соціалістичними партіями, і пропонує, щоб не тільки у парламенті, але-ж і у органах місцевого самоврядування представники обох партій працювали укупі для того, щоб утворити уряд майбутнього об'єднання в одну організацію.

Під час дискусії було кілька разів висловлено бажання усунути розпорощеність прелатарських сил. Саксонський прем'єр-міністр Бук заявив, що до 1925 року у Німеччині буде одна соціал-демократична партія. (В. Рос.)

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОЕКТ МИРОВОГО ДОГОВОРУ.

„New York Herald“ подає з Вашингтону, що державний секретар Юз має намір запропонувати сенатові проєкт мирового договору з Німеччиною. Проєкт так значно відрізняється від версальського, що є підстави гадати, що він буде ухвалений сенатом.

Перша частина версальського договору, в якій говориться про Лігу Націй, а також друга та третя частини, де встановлюються кордони Німеччини та політичні кордони в Європі, цілком викреслені в проєкті Юза.

Залишаючи четверту частину, Юз разом з тим робить застереження що до суверенитету Франції в Мароко та Англії в Єгипті, й викреслює всі статті, що до Шандунського півострову. Залишаються параграфи про суд над Вільгельмом та особами, які обвинувачуються у військових провинах, а також усі параграфи про відбудову. Америка повинна мати свій власний представник в комісії відбудови. Залишаються 11 та 12 частини договору з деякими змінами, які усувають участь Сполучених Держав від чисто європейських конфліктів. 13-ий розділ, присвячений організації праці, викреслюється. 3 незначними змінами залишаються 14-ий та 15-ий розділи.

ПРОТИ ВИПРАВДАННЯ.

З приводу оправадження генерала Штенгера і засудження майора Крузіуса на 2 роки тюрми „Тай“ пише:

„Приговор цей викликає справедливе обурення у Франції, але ж він не є для нас несподіванкою. Зараз ми бачили, що у Липському нема судів. Німеччина вимагає від союзників відміни „санкцій“ однак її акції не допускають цього“.

„Журнал „де Деба“ вимагає вжити всіх заходів проти виправдання військових злочинців.“

(Гов. М.)

Культ тіла

(Кореспонденція з Парижу).

У вечір 2 липня Париж не можна було пізнати.

На історичній площі Concorde, де колись сиділи свої дитини сучасний Людовик XVI, на великих бульварах, у підніжжя вежі Ейфеля,—ревіла й гомоніла кілька десят-тисяч юрба.

Не було такого руху і такої зацікавленості—ні тоді, коли гармати з Hôtel des Invalides проголосили підписання Версальського миру, ні тоді, коли вибирали нового президента республіки, ні тоді, коли з пихою ковали під триумфальною аркою тіло невідомого жовніра—символ перемоги і слави Франції.

Юрба хотіла знати, хто буде переможцем на матчі бокса в Нью-Йорку—американець Демпсі, чи француз Карпантьє?

Молодий 27-літній хлопчик Жорж Карпантьє, після того, як він торішнього року виграв в Лондоні матч на чемпіона Європи, зробився найпопулярнішою у Франції людиною, її кумиром і гордістю—більшою ніж Фаш або Брін. Коли місяць назад він вийшов до Америки, щоб помірятися силами з непобитим Демпсі, юрба на двірці його несла на руках, і тисячі захоплених в нього жінок—найкращих перлів Франції—закидували його квітами.

Отже в суботу 2 липня, о 3-й год. дня по Нью-Йорському часу, о 8 1/2 год. вечора по Паризькому—мав відбутись цей епічний матч.

Спеціальні коби були призначені, щоб найшвидше передала з Нью-Йорку до Парижу результати матчу. Бездротовий телеграф на вежі Ейфеля на цей час спільно прийом всіх депеш, щоб краще слухати розмову Нью-Йоркської станції і особливо її останнє слово: „Кар“ або „Дем“ (скорочена назва переможця).

В Парижу кожен хлопчик знав, що на площі Concorde і кожен редактор газети „Matin“ публіка буде повідомляти про хід матчу через кожні 3 хвилини і що при кінці матчу на вежі Ейфеля і на аеропланах, які будуть літати над містом, засвітяться сигнали:—білі коли перемаже Демпсі, і червоні—коли перемаже Карпантьє.

Сідало сонце. На зоряному паризькому небі виразно і гостро вирисовувались ажурні контури вежі Ейфеля, верхи пальців Трокадеро, величезний купол дому Візалія.

На спеціальному екрані на Concorde засвітилися слова: „1-й

ким тягарем падає на їх населення. Америка, яка нині з них є безперечно найбагатшою, ухвалила таку морську програму, виконання якої в недалекій будучині дасть їй перевагу над її конкурентами. Це озброєння викликає в парламентах та урядових колах вищезгаданих держав певне невдоволення, і все більше виявляється необхідність скликання спеціальної конференції з представників Великої Британії, Америки та Японії для обговорення можливості обмеження та змінення їх флотів на певних умовах. Великий інтерес в цьому напрямі виявляють англіїці, сподіваючись таким шляхом взагалі припинити Японію та Америку і усунути можливість того конфлікту, який поставить на карту будучині Великої Британії.

До чого всі ці заходи приведуть—покаже будучина, але проблема Тихого Океану дуже ускладнює і без того надзвичайно запутані міжнародні відносини, як в Європі, так і в Азії.

М. Кушнір-Якименко.

раунд; у Карпантьє розбитий ніс. Це було, як електрична іскра для юрби. Вона захопилася, захвилювалася... Тисячі стиснутих кулаків піднялися до горла. Незнайомі люде—джентельмени і робітники, сенатори і крмарі—почали дискусувати, лаятися.

Пройшло ще кілька хвилин. Нові відомості недобрі для Карпантьє. Настрий юрби почав впадати. А в 8 год. 45, рівно через 4 хвилини після того, як матч скінчився, і Карпантьє в присутності 100 тис. глядачів, качався з розбитим лицем на ковдрі ринга,—на вежі Ейфеля засвітилися білі огні.

Весь Париж разом довідався, що Демпсі переміг.

Юрба з криками невдоволення, з свистом кидала площу Concorde і розсипалася по місту. Вона вже не любила Карпантьє. Вона ненавиділа і Демпсі.

Я питаю знайомого французя з міністерства публічного виховання, чому у юрби така зацікавленість результатами матчу, чому вона так гостро на це реагує?

— Ми все робимо, щоб було так. Це є культ тіла, який є такою потрібний для нації, як і культ розуму. Мелс сала in согрове сало. Може здорове тіло ще більше потрібне для нас, бо у Франції, все є і тільки бракує французів. На території старої Франції перед війною було 39 мільйонів населення, а тепер тільки 36 мільйонів. Ми все робимо, щоб підняти в населенні фізичне виховання й інтерес до спорту. На це асигнуються мільйони.

Зараз асигновано 40 мільйонів франків на улаштування олімпійських ігрищ в Парижі в 1924 році. І ми віримо, що це не є загублені мільйони.

Я згадав в ту хвилину про наших таборів, про тисячі молодого люду, дужого, здорового, палкого, з якого вийшли може 6 не один Демпсі і Карпантьє. І зараз в таборах багато часу і мало праці.

Треба б і нам подбати про „культ тіла“, про силу і здоров'я нації.

М. Соляшній.

Париж, 8.VII-21.

Горішній Шлезк

НАЙВИЩА РАДА.

ПАРИЖ, 12.7. „Еко де Парі“ подає, що французький уряд незабаром має запропонувати англійському урядові скликати Найвищу Раду десь коло 20-го липня в Булоні або в Парижі. Відомості, які надходять з Горішнього Шлезку, дають можливість сподіватися порозуміння в рядах членів міжсоюзної комісії.

СТАНОВИЩЕ НА Г. ШЛЕЗКУ.

ГДАНСЬК, 12.7. (ПАТ.) Орган місцевих німецьких націоналістів „Альг. Данц. Цтг.“ повідомляє з Парижу, що становище в Англії в Горішньо-Шлезькій справі знову наблизилося до французького становища.

ПОДІЛ ГОРИШНЬОГО ШЛЕЗКА.

СТОКГОЛЬМ, 12.7. (Орієнт). „Дагенс Нюгетер“ подає з Лондону, що переговори між Лондоном, Парижем та Римом у справі Горішнього Шлезку довели до таких наслідків: проміслова область буде поділена так, що більша частина Катовицького повіту,

Королівської Гути та Битома, а також Тарнівських Гір та Пизина відійде до Польщі, в той час, коли околиці Гливиць залишаться за Німеччиною. Польща візьме на себе частину німецької контрибуції.

НІМЕЦЬКЕ ОЗБРОЄННЯ.

ПАРИЖ, 12.7. Бувший міністр Лефевр заявив на засіданні французького парламенту, що німецьке військо на Горішньому Шлезку було знаменито озброєне. Німецький уряд чинив усе, що міг, для озброєння армії Гефера. Військова контрольна комісія союзників не виконала свого завдання. Про це свідчить хоч б те, що німецький уряд міг на протязі одного дня вислати в поле корпус у 40 тисяч людей. Далі Лефевр обговорював організацію відділів генерала Гефера і заявив, що хоч і немає підстав не вірити щирості намірів німецького канцлера, але ж можна сумніватися в тому, що канцлер має реальну силу.

Антанта і Німці

ЩЕ ДО РОЗБРОЄННЯ.

ПАРИЖ, 12.7. Ново-Йорський „Геральд“ повідомляє з Вашингтону, що представник державного департаменту передав представникам преси слідує пояснення до надісланого президентом Гардінгом запрошення союзним державам на конференцію у справі розбродження на суші і на морі. Хоч досі не одержано жадної відповіді на це запрошення, але департамент переконаний, що всі союзні держави приймуть запрошення. Останні самі мають призначити термін конференції. Треба сподіватися, що конференція відбудеться в листопаді. На конференції буде обговорюватися справа розбродження та справи Далекого Сходу.

БРІАН ПРО НІМЕЧИНУ.

(ПАТ.) Бріан, відвідавши в засі-

данні семату, заявив, що перші вироки у Липську вважає за скандальні.

„Ми, каже Бріан, відкликали з Липська своїх представників, а одночасно повідомили союзників, що не можемо відноситися терпимо до пародії суду у Липську і прагнемо надалі вирішати самі свої справи. Чи союзники підуть за нашим прикладом—невідомо. Але кожний повинен боронити свої права так, як він вважає за краще. Німці, нарешті, повинні зрозуміти, що настав останній час змінити свою поведінку“.

Кінчаючи промову, Бріан висловив надію, що союзники поділяють погляди Франції й в усякому разі не будуть вважати за дивне, коли Франція, не маючи справедливості у Німеччині, виступає її у війну.

Ірландія

ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ.

Представник самостійної Ірландської республіки в Парижі, О'Келлі, в розмові з паризькими журналістами дав такі пояснення до політичної ситуації в Ірландії: — Несподівані уступки Лойд-Джорджа дуже легко зрозуміти з

тих фактів, які стали тепер широко відомими в політичних колах. Справа полягає в тому, що Лойд-Джордж був примушений скоритися перед тим натиском, який зробили на його англійські „домініони“, а особливо Південна Африка та Канада. Вплив остан-

ньої на англійську політику дуже великий. Канада вже приступила до самостійних дипломатичних зносин з Сполученою Державою, хоч Англії це було дуже неприємно. Помимо того, Канада є ворогом Японії. І хто знає, чи не спробує вона відновити свою цілковиту самостійність підчас можливого майбутнього конфлікту між Америкою та Англією.

Це питання, звичайно, дуже хвилює Англію, і от чому натиск Канади на користь Ірландії примушує Лойд-Джорджа рахуватися з цим. З другого боку, у Дублін приїхав ген. Сметс, перший міністр Південної Африки. Він великий приятель Ірландії і треба сподіватися, він зробить все можливе для привернення миру. У Ірланд-

ції є підстави гадати, що при посередництві Сметса Лойд-Джордж запропонує Ірландії конституцію, подібну до Південно-Африканської—цеб то майже цілковиту незалежність від Англії.

Це, розуміється, не буде вирішенням Ірландського питання, але у кожному випадку наблизить його розв'язання. Самостійна Ірландія може заспокоїти Англію: ми дамо їй усі гарантії, які забезпечуватимуть охорону прав національних меншостей.

— Так, чи інакше, заявив О'Келлі, вирішення ірландсько-англійського конфлікту перейшло до рук наших приятелів—урядів домініонів.

Совітська Росія

ДОЛЯ ТИХ, ЩО ПОВЕРТАЮТЬСЯ.

РЕВЕЛЬ, 12.7. (Орієнт). Останніми часами біженці почали повертатися в Росію через Естонію. Большевики перш за все переглядають біженців та їх речі поверхово—в Ямбурзі, більш докладно—в Гатчині „достаточно“—в Петербурзі. Всі, хто належав раніш до противбольшевицьких армій, попадають до в'язниць, де їх тримають, як висловлюються большевики, „для ізоляції“—не менше шість місяців.

ХВИЛЯ СТРАЙКІВ У СОВДЕНІІ.

РИГА, 12.7. (Руспрес). З Москви повідомляють, що не вважаючи на черговий терор, хвиля страйків шириться по цілій Росії. Тепер страйкують Іваново-Вознесенські заводи, бурхливо проходить загальний страйк у Самарі, у Саратові страйкує 60%, робітників.

БІЮТЬ КИТАЙЦІВ.

„Красная Газета“ (18-те червня) уміщує листа членів китайської комуністичної секції, які скаржаться на те, що останніми часами не буває дня, щоб до управи китайської секції не надходили заяви китайців про те, що їх б'ють мешканці Петрограду.

ПРОСЯТЬ ПОРЯТКУ.

ГДАНСЬК, 12.7. (ПАТ). З Кределя повідомляють, що російський совітський уряд звернувся до перебуваючого тепер у Москві американського сенатора Френсиса з проханням уділити Росії харчову допомогу з Америки, бо населення Росії вмирає від голоду.

Американський уряд погодився дати харчову допомогу, але вимагає відповідних гарантії. Ці відомості походять з цілком певних джерел.

Большевицька пропаганда

НЕВДАЧА КОМУНІСТИЧНОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

ПРАГА, 13.7. (Руспрес). Чеські комуністи відмовилися від думки

по перш за все треба докладно ознайомитися з реальними відносинами. Чим вищий ступінь духовного розвитку пролетаріату, тим більше треба підготувати революцію.

Дуже корисним чинником для розвитку революції є явище пробудження сотень мільйонів мешканців колоній. Ми повинні направити всі ці народи по поточній всевітній революції, не вважаючи на низький ступінь їх духовного розвитку“.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ЗМОВА У КАІРІ.

„Тан“ з 5 липня пише: У Каїрі відкрито новий доказ большевицької змови проти єгипетсько-

го перш за все треба докладно ознайомитися з реальними відносинами. Чим вищий ступінь духовного розвитку пролетаріату, тим більше треба підготувати революцію.

Дуже корисним чинником для розвитку революції є явище пробудження сотень мільйонів мешканців колоній. Ми повинні направити всі ці народи по поточній всевітній революції, не вважаючи на низький ступінь їх духовного розвитку“.

ВІДЕНЬ, 12.7. (Орієнт). Радіо з Москви подає слідує уривки з промови Леніна, проголошеної на конгресі 3-ї інтернаціоналу: „Всі повинні використати теперішній відпочинок, щоб ретельно підготувати революцію в капіталістичних державах. Для цього повинно бути зроблено багато роботи. Причинною причиною цього було те, що комуністи знали, що їм не вдасться провести в життя страйк: всі соціалістичні партії виступили проти страйку.“

ПРОМОВА ЛЕНІНА.

ВІДЕНЬ, 12.7. (Орієнт). Радіо з Москви подає слідує уривки з промови Леніна, проголошеної на конгресі 3-ї інтернаціоналу: „Всі повинні використати теперішній відпочинок, щоб ретельно підготувати революцію в капіталістичних державах. Для цього повинно бути зроблено багато роботи. Причинною причиною цього було те, що комуністи знали, що їм не вдасться провести в життя страйк: всі соціалістичні партії виступили проти страйку.“

Одним із таких фактів є концентрація війська в районах, суміжних Естонії, Латвії, Литви, Польщі й Румунії. Росло кількість військових частин, розташованих в цих районах, свідчить, що большевицьке командування має од свого уряду цілком певні завдання, до здійснення яких готується, провадячи заздалегідь цілком підготовчих заходів, сприятлих успішній майбутній мілітарній події.

Найбільшої уваги з цих заходів заслуговує збільшення комуністичної пропаганди в країнах, з якими Урядові Совітської Росії прийдеться в майбутньому воювати. В однаковій мірі це можна говорити про всі згадані країни. Час від часу виступають на поверхню об'єктивні показники інтенсивної пропаганди, що її провадяють комуністи в цих країнах, використовуючи часове тяжке становище їх в галузях валютній, економічній то-що, або зручно направляючи свою агітацію на залученні націоналістичні моменти, щоби і в цій справі обезсилити заздалегідь майбутнього противника. Ні для кого не є тайною, скажемо, що останні арешти комуністів, переведені в Ризі Латвійським урядом, припинили (тимчасово) далеко намірені плани большевицькі, бажавши шляхом внутрішнього перевороту покінчити з самостійною „буржуазною“ Латвійською Республікою. Не є так само тайною і та пропаганда, що її провадяють аген-

ти большевицькі в Басарабії, маючи певну допомогу й симпатію з боку російського елементу населення нової румунської області. Але широкі круги громадянства Європи, та й урядові сфери її, мало ознайомлені з дійсним станом річей в цій справі, бо закорисані, загітотизовані „мирними запевненнями“ большевицьких офіційальних представників, і через це не можуть поставитися до таких фактів з належною увагою і оцінкою. В свій час, натуральна річ, вони являються будуть рядом сприятлих офернзів большевицької армії явищ, на цьому ґрунті повстання, але це буде занадто спізно. Військова історія хочи би останньої великої війни знає чимало таких явищ, а майбутні військові події тільки збільшать їх число. В кожному разі збільшення большевицької пропаганди в країнах, з якими має прийти до війни, є фактом безперечним і симптоматичним.

Поруч з цим останнім треба поставити безперечну концентрацію большевицьких військових сил, про яку ми вже згадували вище. Большевицьке командування, після Рижського миру, справді відтягло од будувшого фронту деякі дивізії, демобілізувало кілька речників, перерформувало почасти штаби армій і фронтів в штаби військових округ, але всі ці заходи по суті діла мали характер реорганізації військових сил, розташованих в районах, суміжних зі згаданими вище державами, переведеної в цілях більш зручного командування та надання частинам більшої боєвої сили і рухливості. На протязі восьми місяців, починаючи з дня переміру з поляками, большевицьке командування до певної міри здійснило намічену ще

го правительства. Поліція відкрила склад бомб“.

ЗА ТРИДЦЯТЬ СЕРЕБРЕНИКІВ. ПРАГА, 12.7. (Руспрес). У додаток до сенсаційної заяви буршо большевицького комісара Кучери повідомляють, що Кучера особисто привіз з Москви на комуністичну пропаганду 5 мільйонів чеських корон. Інші комуністи привезли 33 бриланти та частину золота, яке большевики відібрали від заможних чехів—мешканців Росії.

Крах комунізму

УСТУПКИ Й УСТУПКИ...

З промови Леніна на конгресі 3-ї інтернаціоналу: „Первісний союз пролетаріату з селянством має чистий воєнний характер, і тоді селянство охоче йшло за пролетаріатом, бо воно на власній шкурі переконалося, що разом з біло-вардєвцями повертаються помі-

Ще тепер вже скінчилася громадянська війна. Селянство зруйнувало семидесятилітню війну, невдачями. Воно не має наміру навіть на посів і дійшло до остаточного занепаду.“

Тепер ми бачимо, що пролетаріат, який на протязі трьох з половиною років терпів нечувані муки, уже дійшов до переконання, що совітська влада без оюзу з селянством не може існувати, а тому пролетаріат повинен чинити поступки на користь селянства.

Большевицька економічна політика тісно зв'язана з концесіями. Екстремно нечувані умови занепаду примушують нас платити данину за наше даліше існування. Данину капіталу і буржуазії Заходу“.

ВІЛЬНА ТОРГОВЛЯ.

Чехословацька преса надзвичайно зацікавлена новими декретами совітської влади про зняття обмежень грошового обігу у совітській Росії. Газети підкреслюють, що після дозволу вільної торгівлі сільсько-господарними продуктами, після уступок селянам і чужоземним капіталістам ці депрети совітської влади являються дуже поважним кроком у справі ліквідації комуністичної системи в Росії. Іронія долі в тому, що будинок комунізму руйнують як раз ті, що самі його будували. Дійсність дужча за утопію. Ленін і його прихильники примушені крок за кроком визнавати, як на словах, так і на ділі, свої помилки. Чудним при таких умовах видється те, що большевики проповідують комунізм у Західній Європі. (Руспрес).

СУПЕРЕЧНОСТІ

Військово-політична ситуація на Сході Європи залишається неясною. Ні Рижський договір, ні торговельні умови Совітської Росії з Англією, ні присутність в Європі репатріаційних, червонохресних та торговельних місій Совітської Росії того туману, який обовів скід Європи, розвіяти не сил, і становище, як було, так і залишається донині заплутаним, повним суперечностей та несподіванок. З одного боку Красін в Англії, Боровський—в Італії, Копп в Берліні, Левіцький в Празі і інші представники большевицькі, в Європі перебуваючі, впевняють всіх в мирних настроях та намірах Совітської влади,—з другого ж боку цілий ряд фактів свідчить про щось інше, оті численні запевнення заперечуючи.

Зробимо кілька протиставлень. В Лондоні довші пертрактації Красіна з Лойд-Джорджем кінчаються підписанням торговельних умовин, згідно яких большевики мають доставити од Англії, незалежно од ріжнього краму та виробів, навіть амуніцію для війська, а от офіційне повідомлення Грєцького Генерального Штабу говорить про появлення на греко-турецькому фронті російських совітських частин і про цілий ряд фактів, переконуючих в допомозі і спільній акції большевиків та кемалістів, направлених проти Греції, за спиною котрої стоїть Англія.

Так само її торговельні договори в Англією не заважають большевикам провадити досить успішну і невгавану пропаганду серед мусульманського населення Індії, хоч Красін, а імен-

уряду Совітської Росії, і зобов'язався ту пропаганду припинити.

Те саме явище спостерігаємо ми і у відносинах Совітської Росії до прибалтійських республік, де, як ствержує преса, репатріаційні чи всякі інші большевицькі місії не обмежуються своєю безпосередньою діяльністю, а провадяють широку пропаганду комуністичну з метою перетворення їх в республіки комуністичні, ну і, звичайно, „сфедералізовані“ з Росією. Принаймні так стоїть справа з латвіями, як про це свідчить польський публіцист, що недавно повернувся з Латвії (Волюшинський з „Пшмиже“).

З окрема, нарешті, і взаємовідносини, що утворилися поміж Польщею та Совітською Росією після Рижського миру, не можуть бути визнані справді „сердечними“. Недавній обмін нотами між кн. Сапігою та Чичериним, а остання нота цього комісара особливо, дають досить матеріялу, щоб задуматися над щирістю і чесністю тої позиції, на якій стоїть уряд Совітської Москви щодо до Польщі: запевнення в мирних настроях ніяк не гармонують з мілітарними приготуваннями большевиків, про які згадував кн. Сапіга.

Число цих протиставлень можна булоби збільшити без кінця і краю і повернутись вони могли б в „казку—безконешника“. Але наука з тої „казки“ не береться на увагу рішачими кругами Європи.

Тим часом большевики, гіпноізуючи за допомогою своїх представників в Європі рішачі політичні круги її, накопичують все нові й нові факти мілітар-

Польща і большевики

БОЛЬШЕВИКИ ГОТУЮТЬСЯ НАПАСТИ НА ПОЛЬЩУ.

В додаток до відомостей, які подаються сьогодні в статі Торнтон беремо з „Свободи“ цікаві інформації про підготовку большевиками нападу на Польщу.

В першій половині лютого місяця в Києві, під головуванням Начальника Військових Сполучень Південно-Західного фронту, інженера Куні, відбулося засідання, присвячене обговоренню таємної телеграми, одержаної з Москви від ЦУПВОСО (Центр. Упр. Воен. Сооб.). Зміст цієї телеграми був такий: „В негайному порядку й не пізніш, як на протязі місяця, скласти мобілізаційний план Правобічної України. Головнім ворогом—Польща, другий—Румунія. План повинен виходити з розрахунку від 19 до 21 пари потягів на польському напрямку та від 7 до 9 пар—на румунському. Головні напрямки пересування армії намічаються по лініях: А) Коростень—Сарни—Ковель, Б) Коростень—Сарни—Рівне—Ковель, С) Коростень—Сарни—Луїнець та Д) Коростень—Житомир—Бердичів—Рівне—Ковель. Головна кількість мобілізованих повинна бути скупчена в перших трьох напрямках“.

Згідно з цією телеграмою тоді ж був розроблений інженером Куні та його помішником інж. Бажановим мобілізаційний план Правобережної України.

Одначе, одна справа розробляти план на папері і зовсім інша—переводити його в життя. Одна справа загрозувати війною, і зовсім інша воювати.

Правобережні залізничні весною біжучого року були здатні перевозити на протязі тижня всього лише 800 вагонів (замість передбачених у плані 1600 вагонів на добу), що ж до матеріалу для мобілізованого запасу, то його не було зовсім: не було ані рейок, ані шпал, ані вагонів, ані паротягів, ані стрілок, ані залізничних частин.

В зв'язку з відсутністю мобілізаційного матеріалу, в Москві було підняте питання про закриття деяких залізничних ділянок у центральній Росії. Цим шляхом комуністи надіялися не тільки забезпечити мобілізаційний запас, але навіть одержати можливість закрити будівлю недокінченої рокадної лінії Орша—Ворожба, чого вимагав Кам'янев (нач. штабу червоної армії, пр. ред.). Для цієї ж мети було вирішено здійснити другу колію Подільської залізничі від Шепетівки до Мозиря, другі колії поперечних ма-

гістралі Київ—Одеса залізниць, та всі тупики та роз'їзди, збудовані підчас війни.

Одначе, не вважаючи на такі „героїчні“ постанови, все таки виявлявся брак болтів, костилів та ин. Наприклад, було виявлено, що на лінії Коростень—Житомир—Бердичів всі шпали позгнивали. Крім того, паротяги, що доліру виходили з ремонту, „хорили“ знову.

Але не слід забувати, що не вважаючи на такий стан залізниць на Правобережній Україні, залізничні батальйони зосереджені в районі Гусятині—Шепетівка—Звягель—Коростень—Підволочиськ, що свідчить про те, що Троцький та Бухарін не відмовилися від своїх воєнничих намірів. Про те саме свідчить і та обставина, що демобілізовані з цих батальйонів розміщені головним чином татож вздовж кордону.

Чи може „Наркоміндел“ пан Чичерин спростувати вище наведене?

БОЛЬШЕВИЦЬКА ГАЗЕТА ПРО ОСТАННЮ НОТУ ЧИЧЕРИНА.

БЕРЛІН, 13.7. (Руспрес). За останній час закордонна большевицька преса прийняла у відношенню Польщі дуже агресивний тон.

Недавно ризький „Новий Путь“ доконав нападу на польську дипломатію з приводу ніби-то невмісного затягування питання про прибуття совітської місії у Польщу.

Тепер берлінський „Новий Мир“ (ч. 134) написав дуже різку статтю з приводу останньої ноти Чичерина польському правительству. Він обвинувачує Польщу у злочнім невиконанні постанов і умов ризького договору. Ця большевицька газета пише:

„Даремно мирний договір підписувати й не виконувати його. Підписуючи мирний договір у Ризі, Польща вирішила не виконувати ні одного з його пунктів... Ризький мир, по плану деяких польських державних діячів (і певно, не тільки польських, бо у Польщі є висока захистниця і керівниця), повинен служити тільки ширмою, яка закриває від очей теми справи. Ризький мир—тільки перехід від одержаної війни до скритої. Скрита війна відрижається від одержаної тим, що в ній нема того самого елемента, про який так дбав п. Домбський—елементу чесности. Та скрита війна, яку веде Польща проти Росії, має з початку і до кінця характер авантюристичний, бандитський, розбійницький, погром-

тинках фронту. Це збільшення є виконанням давньої програми большевицького генерального штабу, виробленої на підставі досвіду, одержаного і досить уміло засвоєного з науки боротьби доперішньої. Росташування кінних частин армії показує, що большевицьке командування має намір використати їх, в разі розпочаття мілітарних акцій і для 1) несподіваного удару і для 2) можливо широкого захоплення великої території на перших уже кроках боротьби, з метою перенести весь тягар її з своєї території на чужу, і для 3) використання прориву і, нарешті, для 4) збільшення морального впливу, під час успішних операцій, на перших порах, коли кіннота, розвиваючи, скажемо, прорив, почне відближуватись в країну і одною появою своєю розкладає як населення так і військово протиничку, зменшуючи його моральну і боеву відповідність. Одночасно з збільшенням кінноти можна зазначити перемарш її ближче до кордонів. Характерною ілюстрацією до цього може служити перемарш 1-го кінного українського корпусу з району Білої Церкви до Проскурова—Кам'янець—Нової Ушиці, кінної інтернаціональної дивізії і так званої кінної дивізії Гофра із східної частини Херсонщини ближче до румунської границі, приблизно в район Херсона—Миколаїв, 10 кінної дивізії до Борисова.

Разом з деякими іншими заходами большевицького командування, як от ремонт колей, увільнення її од зайвого майна, влаштування військових баз в Смоленську, Києві, збільшення та зміцнення військово-контрольних заходів над населенням в при-

кордонній смузі, розмови червоноармійців, мріючих про Румунію то-що—все це вкупі має довести матеріалу для того, щоб поважніші поставились до фактів, які, хоч і під покровом тайни, але систематично утворюються большевицьким командуванням і свідчать про цілком певні наміри і плани мілітарного характеру. Ці факти суперечать пацифістичним офіційним нотам Совітського Уряду і скоріш відповідають тому бравурному тону, який останніми часами засвоює собі совітська преса, закликаючи пролетарят до нової боротьби з буржуазією. Коли саме большевицьке командування розпочне цю боротьбу і в якому напрямку стратегічному буде її провадити—це окреме питання, розв'язувати котрого тут ми не маємо наміру.

Перевіши реорганізацію своєї армії, використавши час, починаючи од перемаршу з поляками, для збільшення амуниції і утворення баз, большевицьке командування має більше даних для того, щоб стратегічно виконати ті політичні завдання, котрі поставив йому Совітський Уряд. В зв'язку з цим і ті суперечности, які кинуться в очі, коли проглядаються слова большевицької дипломатії і діла військового виконавчого апарату большевицької влади, можуть вияснитися скоріше, як думає європейська преса або відповідальні круги Європи.

С. Торнтон.

ний і безчесний. Промова Домбського про чесність є тільки глузуванням. Кілька раз правительству України і Росії протестували проти скритої війни. Всі ці протести польське правительство або лишало без відповіді, або давало відповідь невизначну і двозначну.

А польська преса, при участі представників правительства, розповсюджує провокаційні чутки про втручання Росії у внутрішні справи Польщі. У цій діяльності польських державних людей переплітаються всі види зради і безчесної інтриги.

Отак большевики скидають маски й починають балакати з „друзями“ властивим їм тоном..

Боротьба з большевизмом

ІНІЦІАТИВА ЮГОСЛАВІЇ У БОРОТБІ З КОМУНІЗМОМ.

БІЛГРАД, 12.7. (Руспрес). Правительство Югославії звернулося до австрійського правительства з вимогою розпустити центральну організацію комуністичної партії.

Центральна комуністична організація у Відні являється організаційним центром для переведення терористичних актів на Балканах. У цій організації було підготовлено замах на королевицу Олександра. Дипломатичні кроки Югославії ґрунтуються на тому, що боротьба з комунізмом повинна вестися для користі всього людства.

Прага і Букарешт згожуються з цим кроком Югославії.

Правительство Югославії підготувало проєкт конвенції всіх держав для боротьби з большевизмом. У проєкті висловлюється погляд, що комуністи рівносильні анархістам, які провадять свою політику шляхом терору. І подібію тому, як між культурними державами заключено конвенцію для боротьби з анархізмом, так само треба утворити конвенцію проти большевиків, для боротьби з якими повинні розпочатися спільні акції всіма державами.

ВЛАДИВОСТОЦЬКО-КИТАЙСЬКИЙ СОЮЗ.

СТОКГОЛЬМ, 12.7. (Руспрес). З Токио повідомляють, що владивостоцький уряд веде переговори з Китаєм про спільний виступ проти большевиків.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ЗМОВА.

БУКАРЕШТ 11.7. (Е. Е.). В Бендерах викрито большевицьку змову, члени якої мали на меті знищити басарабські залізничі. Установлено зв'язок з Ізмаїльською та Акерманською змовами.

ПОВСТАННЯ.

ВІЛЬНО, 12.7. (Оріент). Білоруське пресове бюро повідомляє з Ковля, що на Минщині організується цілий ряд партизанських відділів. Слушкиські та Бобруйський повіти переповнені повстанцями, які наводять жах на комуністів та червоноармійців. Останні не мають охоти битися з повстанцями і часто переходять на їх бік. В околицях Орші з'явився партизанський відділ Понова. В Орші оголошено стан облоги.

По Волині та Холмщині

Боротьба за Українську школу.

(Від нашого кореспондента).

До Рівенської Повітової Провістки цими днями завітали кілька селян з м. Мижиріч в справі своєї 2-х класової школи. Як вияснилось із розмов з цими делегатами, до Провістки мижирічевських селян, м. Межиріч має свою 2-х класову школу, яку воно само поставило на власні селянські свої кошти. Зараз селянство клопочеться про те, щоб школу цю перетворено було в вищу початкову.

З цією справою були вже селяне і у шкільного інспектора, але там щось справа дуже й дуже помалу посувається.

Навіть більше. Нещодавно до Межиріч приїхав якийсь „інспектор“ з інспекторату шкільного і розпорядився, щоб нижчий, кращий і більший поверх будинку межирічевської школи одремонтвано було під помешкання для польської школи. Поляків у м. Межирічі ледве 1%.

Так для кого ця польська школа? Селяне її не хочуть.

Чуб.

На б'жучі теми

РІЖНИМИ ШЛЯХАМИ

Всі шляхи ведуть до Риму. Наш Рим—це велика, вільна і незалежна Україна.

І кожний з нас вибирає до неї шлях, який вважає найближчим та найзручнішим.

Отже з-за цього й починаються суперечки.

Один іде з півночі; другий з полудня.

З протележних боків.

Значить—вороги.

Один дивиться на свій Рим з долини, другий—згори, й бачать ріжну картину. І знов суперечки, що не такий Рим, а ось який.

Трапилось таке непорозуміння між двома розумними людьми. Обидва говорять правду, а виходить полеміка.

Модест Левницький і Олександр Ковалевський.

Модест Левницький—мораліст, талановитий проповідник, що гарячим та щирим словом запалює серця людей. Він кличе до покаєння і таєрує не тільки сучасні, а й давно минулі гріхи. Лас, можна так мовити, історію.

Олександр Ковалевський—публіцист, що стоїть на історичнім та соціальнім ґрунті і менш за все рахується з індивідуальними вимогами. Події він бачить в їх причиннім зв'язку, в перспективі.

І він кидася в бік Модеста Левницького цілком невідповідне слово—„обивательщина“.

Підійміться на кілька ступенів вище, і ви це слово повинні будете кинути в Льва Толстого, який тільки в індивідуальнім самополюшенні бачив порятунок для людности і просто таки ненавидів „соціологію“ й історичний метод.

Підійміться ще вище—й ви зустрінетеся з „обивательщиною“ великого Галілеянина—з Євангелієм Правди.

Ні, прошу вибачити: це не обивательщина, а це те, без чого життя нічогоєсно не вартє,—це сумління, совість, почуття громадської відповідальности, а з певніи моменти—просто стид.

В протязі й п. О. Ковалевський виставляє розум, соці-

ольогічний аналіз, історичні закони. І дуже слушно це робить, бо все це не менш важливі річі.

Сама совість і сам патріотизм, хоча б і найпалкіший, вас до соціальної та політичної мети не допровадять. Але ж мова повинна йти не про суперечність зазначених, цілком ріжних методів думки, а про погодження їх та пристосовання.

Ви, шановні панове, дивитесь на Рим з ріжних пунктів, і не буде у вас згоди, поки не підійметеся до тої вищої точки, яка називається синтезом.

Між иншим побачив би тоді суворий мораліст не тільки злочин, але й історичну заслугу отих „малолітніх преступників“, яких він одначе в свій час не замінив, хоча й належав до одної з них партій.

Знайшов-би він і величезні помилки з боку кришталєво чистих, морально бездоганих людей, які в гущі революції втручались не хотіли й навіть 3-ій універсал, а саме—проголошення Української Народньої Республіки—вважали за страшенну хибу зеленої молоді.

А молодь сміливо й деркако пішла до самостійної України й її здобула, хоча не один раз на цім шляху осоромилася тяжко.

Все це дуже поважна й складна історія, щоб говорити про ню а протязі, але я вважаю необхідним зупинитися на ній, щоби дати ви повідь на тої листі інтерв'юваних студ., шан, що друкується в сьогоднішнім числі „Української Трибуни“.

Авторів листа здивувала і, здається, навіть засмутила та примітка, яку зробила редакція до статі М. Левницького, що була надрукована в ч. 40, 41 і 44 нашої газети. Вони вимагають від редакції пояснення.

Гадаю, що тепер справа вяснована, хоча в наведених рядках і не вичерпані всі можливі розходження в думках з п. М. Левницьким.

Ол. Саліковський.

Українське життя

Урожай на Україні.

Особи, які прибули з Великої України, подають про врожай такі відомості: „Урожай середній—на Волині, Північній Київщині, Полтавщині і в деяких місцях Черниговщини. В решті губерній неврожай, бо хліб майже весь вигорів. До 1 червня на Україні зовсім не було дощу.“

Суші на Україні.

„Рул“ з Константинополя подає: в районі Одеси і без того пагані руна (сходи) загинули, від незначної посухи. На 60 верст навколо Одеси все вигоріло. Населення з жахом чекає вичерпання запасів хлібу.

На Катеринославщині.

В травні місяці в Катеринославі лютувало шість червизайок. Населення мешкає в напівзруйнованих будинках. Від багатьох коліс гарних місць залишилися лише спомини. Парк Потьомкина частково вирубано, частково збудовано бараками. Багато дерев вирубано в міському та в Яковлевському скверах.

Від Озерного базару не залишилося й сліду. Його зпалено і пограбовано. Губернаторський будинок на Проспекті занят під місцевий совіт. Будинки забруджено до неможливості. Будинки інституту поруйновано. Сотні будинків в місті побито снарядами. Міст через Дніпро вправлено лише в нижньому своді.

Заводи, що були навколо Катеринославу, майже не працюють або працюють дуже мало. Так наприклад, на заводі Брянського товариства всі доменні печі потухли, як і мартеновські і безмеровські печі. Праця є лише в механічних майстернях. Деякі роботи провадяться на трубопроточному заводі. Не працюють також парові машини: Тесса, Тиссена, Геза і др.

Від Харкова до Катеринослава потяг йде три дні. Потяги йдуть один—два рази на тиждень, при броневих паротягах і під охороною військових команд. Але і це

не допомагає. По зстанці руйнують залізничні, нападають на потяги, без жалю нищать комуністів, яких знаходять в потягах.

Махно, за видачу якого большевики обіцяють великі гроші, гуляє по волі і час від часу нагадує про себе відважним нападом на комуністів. Дивізія піхоти і два полки кавалерії кинуті на знищення Махна, але їм не властива його оточити, бо селяне допомагають Махнові.

В Катеринославській тюрмі сидить до трьох тисяч „контреволюціонерів“, серед яких багато осіб, яких заарештовано в Криму після відвороту армії Врангеля.

Колонія божевільних в Игрєні під Катеринославом не зруйнована, але більшість божевільних вивезено до Вороніжу, а вільні місця відведені для нервово-хорних комуністів, яких є досить (Об. д.)

Заворушення на Поділлі.

По відомостях з Кишинєва „Общ. Д.“ подає, що на Поділлі відбулись заворушення серед красноармійських частин.

Большевицьке військо, яке перебувало в Гайсині, Гайвороні і Ольгополі, поставило вимоги при демобілізації. Одержавши негативну відповідь, красноармійці заарештували комісарів і членів комітету, захопивши залізничний вузєл Рудниця—Гайворон—Гайсин, направились на Винницю. По дорозі красноармійці розбродили залізничну міліцію і пограбували військові склади. В Тростянці красноармійці пограбували цукроварню.

Винницька залага призналася до повстанців—червоноармійців. Після цього совітська влада на повстанців направила кінноту. Після жорстокого бою під Воронівцями, що на південь від Винниці, повстанці були розбиті. Але заворушення в північній частині не припинилися, і тому большевики віддали наказ про розбродження деяких несадибних полків.

Большевицька кіннота. По відомостях газети „Общее Дело“ на Україні розташовані наступні частини більшовицької кінноти: в Коростені—3 дивізії, Черкасах—4 див., Олександрівській—5 див., Олександрівській—6 див., Могилів—8 і 17 див., Слизвет—11, 14 і 15 див., Камінька—13 див., Бахмут—16, 29 і 21 див. Разом на Кубань і на Україну большевики кинули 21 кінних дивізій. Цукрова промисловість.

Московським совнархозом на біжучий рік урожай цукрових буряків розрахований на 800000 мил. берковців, що повинно дати 10 мил. пуд. цукру. З загальної кількості цукрових на Україні працює 120, в Росії 49; по розрахунку совнархоза для забезпечення цукроварень паливом потрібно мати 200000 куб. саж. дров і 10 мил. пуд. антрацитів. На 1 травня запас палива на цукроварнях був—23 тис. куб. саж. дров і 4 мил. пуд. антрацитів.

С певної відомості, що на Україні цукроварні паливом не будуть забезпечені, і таким чином цукрова кампанія не дасть бажаних наслідків.

Донецький вугіль і транспорт. На 3 Всеукраїнській нараді по народному господарству Раковський повідомив між іншим, що сучасний стан здобичі каменюго

вугілля в Донбасейні дає задоволення в тому, що накреслений в 1921 році програм в 450.000.000 пуд. виповнений цілком. Наскільки піднеслася продукція Донецького басейну, свідчить той факт, що за квітень місяць минулого року було добуто 7 мил. пуд. вугілля, а за квітень біжучого року—14 мил. пуд. (Н.В.)

Відкриття університету. З ініціативи діячів Ченстохівської колонії в Ченстохові засновано Мандрівний Український Народний Університет. У неділю 10 липня відбулося урочисте відкриття університету. В гарно декорованій залі біора біженців був відслужений молебень, після якого оголошено низку привітань. На свято відкриття університету прийшла майже ціла ченстохівська українська колонія.

Занеслося на університет біля 250 осіб.

Українські пашпорти. Українське посольство в Берліні підвизило оплату пашпортів. Пашпорт коштує тепер 200 марок, продовження пашпорту—100 марок.

Кинематограф. За допомогою представника У. М. С. А. в сірагонських казармах в Ченстохові організується кинематограф. Вже настигла машина та фільми. Зараз біженцями майстерня влаштував відповідно помешкання.

Життя еміграції

ЗБОРИ ЗБІГЦІВ

(Від нашого кореспондента)

Відробилося продовження і закінчення загальних зборів збігців (Львівських) з Великої України. Збори були малочислені, так що навіть виникло питання про їх правомочність, яке в кінці вирішено позитивно, що не вважаючи на запрошення, представників Наддніпрянської Секції У.Г.К. не було на зборах.

В звіті К-ту про тижневу діяльність була освітлена його біжуча праця; оголошена відповідь У.Г.К. про допомогу наддніпрянцям в загальній сумі 1/4 мільйона марок, за що збори внесли У.Г.К. поляку і разом жаль з приносу віддачу зі Львова члена комітету української громадянської п. О. Скварко; з організації виключено п. Соловйова за москвофільське поведіння і випадки проти організації. Знову як такий у своєму докладі голова К-ту підкреслив необхідність біжучої самоорганізації і утворення центру її, інструкції по відомленням „Української Трибуни“, приклади повної неформальності Американських Українців про положення на Україні та особливо на еміграції і надрукованим у „Впереді“ закликом до них У. Г. К. про допомогу для краю, де ні словом не згаданого про збігців. Промови в дискусіях підтримували ту жгадку, що тільки самі збігці, не покладаючись на кого іншого, мусять собою заохуватися і для того відповідно зорганізуватися з метою самопомогти шляхом організації праці для збігців.

По ухвалі й затвердженню звіту К-ту, було доложено зборам проект статуту організації збігців, який майже без поправок був прийнятий зборами в біжучих справах було вирішено самооподаткування з проц. платні працюючих біженців на користь Комітету для безробітних та внесено постанову про нагороду секретареві К-ту, який мусить цілком присвятити себе праці в К-ті.

В кінці зборів обрано новий К-т, в склад якого, за малими змінами, ввійшли майже всі бувші члени його.

М. Кучерявий.

НА УВАГУ ЗБІГЦІВ

(Лист з Скали, Борщівського повіту). Сьогодні розпубліковано в Борщівському повіті таке офіційне розпорядження відносно збігців в Україні:

„Староство в Борщові. П. 248 (Борщів, дня 23 червня 1921). Оповіщення. В наслідок розпорядження Міністерства Внутрішніх Справ з дня 8 червня 1921, ч. Т. ВВ. 396 наказую слідуюче: Всі емігранти (біженці з-за Збруча) непольської народності і які не мають польської громадянства, що прибули після 12 жовтня 1920 до Держави Поль-

ської, котрі відбули належні і обов'язкові реєстрації, можуть надати користати правом охорони в Державі Польській, за винятком місцевостей, в котрих емігрантам вищезгадані категорії замешкування є безумовно заборонені, а саме:

- а) в усіх без винятку гірничих повітах держави, включаючи і терен плебісцитний горішньохлещівський;
- б) в повітах положених на терені бувшої губернії Віленської;
- в) у всіх повітах возводства Тарнопольського, Станіславського і Львівського;
- г) у повітах Варшавським, Подільським, Мазьським і Брєским;
- д) у всіх містах, які становлять осядок влад воєводських;
- е) у всіх повітах приграничних воєводств Новгородського, Польського, Волинського, а саме: в повіті Брацлавським, Столпнським, Воложинським, Новоградським, Барановичським, Несвізьським, Лунінським, Сарненським, Рівнським за виключенням м. Рівного, Острозьським, Дубенським та Кременецьким.

В цілях зареєстровання і отримання дозволу на переселення до місцевостей, для замешкання дозволених—пропонуємо всім емігрантам вищезгадані категорії, аби в найближчих днях до 25 липня 1921 року особисто зголосилися враз із послідовним реєстраційним та всякими іншими особистими документами у місцевому старості—біро секретаріату повітового.

Кожний емігрант у віку понад 14 літ повинен принести з собою окрім вищезгаданих документів 2 фотографії.

Ті, що не зголосяться до вищезгаданого розпорядження в вищезначений термін, втратять право користання охороною і будуть безоглядно виселені (одержувачі) за границю Держави Польської. Староста Стрижовський.

НА ДОПОМОГУ ЗБІГЦЯМ. Від Українського Громадянського Біженецького Комітету з м. Ченстохові.

Катастрофічний матеріальний стан, в якому опинилася українська еміграція в м. Ченстохові, змусила біженецьке суспільство подбати про себе і шукати порятунку своїми власними силами.

Ті мікроскопічні і шпалкові грошові допомоги, що ніколи опорували біженців, не задовольняли навіть найбільшентерпілих потреб щоденного життя.

Біженецьке суспільство м. Ченстохова, організувавшись, покликано до життя Український Громадянський Біженецький Комітет, котрому і доручилося асо справу допомоги і опіки біженцям. Управа Комітету увійшла в стосунки з міжнародними і місцевими благодійними організаціями, які до цього часу допомагали і допомагають матеріально найбільшентерпілим біженцям.

Тепер, коли Управа УНР, в силу політичних обставин, припинила свою діяльність на теренах Польщі, і через це матеріально незабезпеченість огорнула всіх без виключення біженців, число яких доходить до 1200 чоловік української інтелігенції, Управа Громадянського Комітету звертається до всіх закордонних і українських гуманітарних і благодійних організацій, а також до підпільних осіб з горячим закликом прий-

ти з допомогою біженців ченстохівської колонії і тим сплати їх від загибелі. Широ дякуючи всім благодійним установам та окремим особам, котрі в великому енергійно взялися за врятування біженців, а особливо дітей та жінок, Громадянський Комітет констатує всім такі тяжкий стан біженецького суспільства і просить управління ту чи іншу допомогу на ім'я Управи Українського Громадянського Біженецького Комітету в м. Ченстохові, Ясногурська 34-а.

Редакція „Української Трибуни“ одержує чимало листів від різних громадських гуртків і окремих громадян з висловом широкого співчуття тому напрямкові й тим завданням, яким служить наша газета. Редакція мусить при цьому зазначити, що найбільшу зацікавленість, а в певних випадках навіть захопленість газетою виявляють наші інтерв'ювані воїни. Велике моральне задоволення дають вони редакції своїми широкими і доброзичливими підгуками на її роботу, і в свій час ми використали цей матеріал, як характерний з громадського погляду, для моменту, що зараз ми переживаємо. Сьогодні ми виходимо майже цілком листів, що був викликаний статтю п. Модеста Левинського.

Дружучи ті статі, як були певні, що не всі читачі і не всі думки шановного нашого співробітника погодяться і це завдало нам цілком натуральним, бо автор торкнувся стількох болючих питань, від етичних оцінок окремих фактів і осіб подал, стільки своїх власних поглядів, що було б дивно, як би ці статі осталися без жодних заперечень.

Те, чого ми сподівалися і чого чекали, дуже швидко виявилось. З приводу статті п. М. Левинського ми вже чули досить палкі спори між нашими громадянами, а де-що перейшло і на сторінки нашої газети. Звертаємо увагу між іншим на докладну статтю п. Ол. Ковалевського учено-раціоному числі „Української Трибуни“ і на уявті, висловлені в сьогоднішній нашій статі—„На біжучі теми“.

Ось що пишуть нам старшини: „Величезний вплив редакції! В 40 нашій повноцінній газеті уміщено статтю п. з. Чого нам треба“ глибоко нами шанованого нашого самостійного письменника М. Левинського, як своєю ширістю, об'єктивністю й надзвичайною правдивістю глибоко вражала нас. Побільше б таких добрих розумних слів, таких звернень і боєзаступних думок.

Дозвольте через посередництво вашої поважної газети нам, інтерв'юваному українським старшинам, тижневому відвідинам від чужого українського життя, але проте певне і глибоко відчуваючим і співучим його найвищий рух—привітати і від щирого серця поздоровити високоповажного пана Модеста Левинського і висловити свою правдиву радість з приводу появи його статі на мамах вашої поважної газети, що уважно, як одну з перших найбільшого суспільного об'єктивності чужої української суспільності на шпальці—страждали Вітчизни.

Досить вже парітизмів, досить окрепленості і своїх „рецептів“, „утирання слів“ пенци „програми“. Всі на одну „платформу“, одну „програму“—„Служба велика іполітична України“. Давно вже час, щоб це було єдиною метою і єдиним стремлінням всіх українців.

Уміщуючи статю М. Левинського, Редакція „Української Трибуни“ в прийняті своїй до неї зазначає: „... може в деяких думках ми шановного автора читачі „Української Трибуни“ й не погодяться“. Редакція цими словами обіцяє і не виконала, по якій саме думкам, які властиво читачі та чо-

му саме можуть не погодитися. Більше того, після такої примітки ставимиде самої „Укр. Трибуни“ до статті М. Левинського не зовсім ясно.

Ми—не політики, лише свідки і знярядя її. На жаль майже більше і гостро відчували ми роботу дотихчасових українських політиків як на собі, так ще більше того—на найдорожчий для нас справі нашої Батьківщини.

Отже ми, прості, звичайні, безхитрімі українські люди, „сірі“ борці за незалежність України, почерпаючи свої знання з новітніх джерел політичних, живучих виключно доступною нам пресою й керуючися виключно безумовно любов'ю до своєї країни,—уважаємо, що перше й найголовніше завдання української сучасності—це усунення всіх „протисів“ між ріжними українськими групами і навіть, коли треба, то і „засиллення безодень“.

Україна має бути. І має бути не партійною, а українською.

Де кожна українська людина буде потрібна.

Без об'єднання, без спільного фронту всіх українців—не побачимо нашої країни могутньою і незалежною.

Немає більших ворогів для України, як наша українська розєднаність і тих українців, що з-за вигід егоїстичних працюють за-ляді цієї розєднаності.

Отже вказувати, сепарувати ці розєднані іх шкідливу працю і стремити до загальноукраїнського об'єднання—є головною справою нашої еміграційної преси.

На жаль, до останнього часу і сама наша еміграційна преса не репрезентувалася добре, обслуговуючи майже виключно вузькі партійні інтереси.

Лише повага і вихід в світ „Української Трибуни“ й її напрямком укажемо нам, що ось тут згодом може утратитися об'єднання всього розумного, потенційного і патріотичного українського загалу. Ось тут, на цих поважних сторінках, шляхом взаїмних поступлень, притуплення логічних загострень, шляхом загального порозуміння об'єднуються всі, хто хоче працювати не для окремих людей, чи партій, а для шпальці і самостійності України.

Хочемо вірити і ширмо, що тільки цій справі служить „Українська Трибуна“. Дуже просимо шановну редакцію поставити точку над „і“, чи визнати тих, властиво ту групу, що не готиться з думками, висловленими М. Левинським, і зразком вказати на її хибність, чи навіть зайти під критичну думку М. Левинського.

Уважаємо, що це питання не є, виключно питанням тих кількох осіб, що підписали цього листа, а також великої кількості читачів „Української Трибуни“.

З великою охотою підставляючи себе під поважну критику „Української Трибуни“, лишамось з надією на шире відповідь.

Не відмовте, високоповажний пане редакторе, прийняти від нас для себе і цілого керівництва „Української Трибуни“ наше щире привітання і задоволення в правдивій повазі.

Українські старшини (на українській службі в 1917 р.) Даві йде сім підписів.

До цього Управа Комітету додає, що всі згадані про діяльність Комітету та відомості про розєднання одержаних продуктів і річей серед біженців будуть оголошуватися в пресі і надіслані до відомих відповідним благодійним організаціям.

Просим інш часовину не відмовити що відразу передрукувати.

Голова Управи Е. Прихолько. Члени: А. Кмет, В. Буруцький, С. Пасіниченко. Секретар Уланський.

Голова Управи Е. Прихолько. Члени: А. Кмет, В. Буруцький, С. Пасіниченко. Секретар Уланський.

Голова Управи Е. Прихолько. Члени: А. Кмет, В. Буруцький, С. Пасіниченко. Секретар Уланський.

Голова Управи Е. Прихолько. Члени: А. Кмет, В. Буруцький, С. Пасіниченко. Секретар Уланський.

Голова Управи Е. Прихолько. Члени: А. Кмет, В. Буруцький, С. Пасіниченко. Секретар Уланський.

Голова Управи Е. Прихолько. Члени: А. Кмет, В. Буруцький, С. Пасіниченко. Секретар Уланський.

Голова Управи Е. Прихолько. Члени: А. Кмет, В. Буруцький, С. Пасіниченко. Секретар Уланський.

Голова Управи Е. Прихолько. Члени: А. Кмет, В. Буруцький, С. Пасіниченко. Секретар Уланський.

Голова Управи Е. Прихолько. Члени: А. Кмет, В. Буруцький, С. Пасіниченко. Секретар Уланський.

Голова Управи Е. Прихолько. Члени: А. Кмет, В. Буруцький, С. Пасіниченко. Секретар Уланський.

ВІСЬКОВІ КРЕДИТИ ДІЯ Б. СХОДУ. ПАРИЖ, 12.7. (ПАТ). Бріян по другий раз проголосив у сенаті свої вчорашні парламентські заяви у справі кредитів для француського війська на Близькому Сході. Премер заявив, що Франція доконує евакуацію з Кілії з цілковитою гідністю і без найменшого приниження своєї чести. В кінці своєї промови Бріян поставив питання про довіря до нього.

Після цього голова фінансової комісії Сенату заявив, що комісія зрєкається своєї пропозиції про зменшення кредитів.

РУМУНСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВЗАЄМВІДНОСИНИ. РИГА 11.7. (Е. Е.). „Ізвестія“ з дня 9 липня подають зміст ноти Чичерина та Раковського, надіслані 7 липня до румунського міністра закордонних справ Таке-Йонеску. Нота протестує проти нападу румун на большевицьке військо на Дністрі.

ВАРШАВА. На засіданні Ради Міністрів Річі Посполитої, яке відбулося 12—VI б. м., обговорювалася справа протесту до культурних держав проти останніх подій у Ковні, під час яких були покривдані інтереси поляків.

Прийнято деніцію керуючого міністерством мистецтва та культури Річі Посполитої п. Геурші. Керування міністерством прийняв м-р Ісповідан та оспіт п. Ратайон.

Оголошено декрет про деніцію міністра апровазації Річі Посполитої п. Стевнського; міністром апровазації призначено посла Гренєвського.

Донісая в Познані, що міністр б. діяльності пруської п. Кухарський надіслав до пренера Вітоса лист, в якому оголошує свою деніцію.

Одночасно товариш міністра б. діяльності пруської заявив про свою деніцію п. Кухарському, останній рішав передати подання цієї справи своєму наступникові.

Соймий комітет фракції, яка складається із двох осіб, відвідує в окремій кімнаті для клубу.

ТЕАТР І МУЗИКА. СЬОГОДНІ В ТЕАТРАХ. РОЗМАТІОСТИ—Буріст Стівенсон, редактор—Сидіанна Волвері.

Польський—Кохання частує. МАЛІЙ—Мелор. НОВОСТИ—Зірка Кавказу. ПОВШЕХНІЙ—Фікальський, король вельса. ДРАМАТИЧНИЙ—Іх четверо. ПРАЗЬКИЙ—Паризький вулицник.

БИРЖА (По потуваням Кредит. Банку в Варшаві)

Долари 1825
Франки 140
Фунти 6975
Марки німецькі 22
Корони австр. 2,35
Рублі 2,35

Потування на варшавській неофіційній біржі за 12 липня були: долари 1880—1840—1825—1810, франки 150—145—144, фунти 7200—7000—6800, марки німецькі 25,75—25,50—25,25, корони австрійські 2,65, рублі царські 2,70—2,55, рублі золоті 850—830, долари золоті 1750, рублі срібні 410—400 м. п.

Відома своєю солідністю — існує з 1888 р. — фірма Г. БЛОХ

Маршалковська 105, тел. 194-86 ПЛАТИТЬ НЕЧУВАНІ до цього часу ЦІНИ за БРИЛЛЯНТИ, ПЕРЛИ, пиятику і всіляку біжутерію. Хто переконається — той не страчить.

„ВЕСЕЛІ ОПОВІДАННЯ“. Венюджина Островського. Ціна 15 мар.

Важко для в'їзджих! Першорядний мужеський краєць Герман Ліпшід